

Motion till riksdagen 2018/19:1772

av **Lawen Redar och Leif Nysmed (båda S)**

Stoppa arbetslivskriminaliteten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheterna att förebygga, reglera och förhindra arbetslivskriminaliteten i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den fria rörligheten och utvidgningen av EU har bidragit till att arbetstagare från hela Europa och tredjeland sökt sig till Sverige för att jobba. Utmaningen har länge handlat om hur Sverige ska garantera likvärdiga arbetsvillkor och kollektivavtalsenliga löner. Medan den norska regeringen var snabb med att tillsätta en handlingsplan mot social dumping och kartläggning av arbetslivskriminaliteten, höll den dåvarande högerregeringen låg profil. Ansvaret ålades fackförbunden att upprätthålla den svenska modellen.

Facken kan inte själva driva kampen mot social dumping, än mindre stoppa den organiserade arbetslivskriminaliteten. Enligt DN:s artikelserie, i april 2018, om arbetslivskriminalitet kan listan göras lång. Det handlar om lönedumping, köpta arbetstillstånd, skattefusk, papperslösa kvinnor som städar för 12 kronor i timmen, thaimassörer som bor på madrasserna i salongen, handel med samordningsnummer och byggarbetare som sover i bilverkstäder. Utvecklingen eskalerade när högerregeringen lyfte kravet på arbetstillstånd vid ansökan om A-skattsedel. Det innebär att den som saknade arbetstillstånd eller uppehållstillstånd ändå kunde få samordningsnummer och A-skattsedel från Skatteverket.

Brist på handlingskraft under den högerledda regeringstiden gör att Sverige har halkat efter. Människohandel, missbruk av utländsk arbetskraft och hänsynslöst utnyttjande av papperslösa är bara några exempel på allt vanligare företeelser inom bygg-, restaurang- och skönhetsvårdsbranschen i dag. Därför är det helt avgörande att den socialdemokratiskt ledda regeringen rivit upp lex Laval, som innebär att svenska fackförbund kan kräva kollektivavtal av utstationerade arbetsgivare.

Numer ska utländska arbetsgivare som har personal i Sverige betala arbetsgivaravgifter samt registrera sig hos Skatteverket. Arbetsmiljöverket har dessutom fått i uppdrag att ta ett krafttag mot osund konkurrens, det vill säga mot de företag som bryter mot arbetsmiljöreglerna för att skaffa sig olagliga eller orättvisa konkurrensfördelar. De fem insatsteam som genomför oannonserade inspektioner på arbetsplatser slog till vid 249 tillfällen under år 2017. Fram till mars 2018 har det handlat om ytterligare 132 tillslag. Utmaningen växer och därför menar vi att mer måste till.

För det första behövs nya bestämmelser för att motverka missbruk av F-skattesystemet för att undgå skatter och avgifter. Även förstärkta möjligheter att återkalla F-skatt vid fusk är nödvändigt.

För det andra ska de utländska företag som inte har ett fast driftställe i Sverige och hyr ut personal kortare tid, betala skatt från första dagen arbetet sätter igång.

För det tredje måste kommuner och landsting vid upphandlingar ställa krav på schyssta anställningsvillkor, lägst i nivå med kollektivavtal, och genomföra regelbundna kontroller för att säkra avtalens efterlevnad.

I syfte att minska exploateringen av arbetstagare och för att förhindra människohandel behövs behovsprövning av arbetskraft från tredjeland.

Slutligen måste det till ett bättre samarbete och informationsutbyte mellan myndigheterna mot den systematiska kriminaliteten på arbetsplatserna.

Frågan om arbetslivskriminalitet är egentligen inte en höger-vänster-fråga. Hela samhället har att vinna på att bekämpa denna brottslighet för att få till stånd sund konkurrens och minska exploateringen av arbetskraft.

Lawen Redar (S)

Leif Nysmed (S)